85/1990 Sb.
Zákon

ze dne 27. března 1990

O právu petičním

SHRNUTÍ ZÁKONA OD DOSTUPNÉHO ADVOKÁTA

JUDr. Ondřej Preuss, Ph.D.
Garant obsahu

Zákon o právu petičním umožňuje obrátit se na úřady se společným požadavkem. Zákon č. 85/1990 Sb., **petiční zákon**, chrání **sběr podpisů**, právo **na odpověď** a zakazuje **nátlak**.

Petici může sepsat kdokoli. Potřebujete jasný text, jméno a adresu podpisů. Úřad musí odpovědět do třiceti dnů a vysvětlit, co udělá. Elektronickou petici odešlete datovou schránkou a je stejně platná.

Sbíráte podpisy proti kácení aleje? Stolík na chodníku nepotřebuje povolení, jen nesmíte lidi obtěžovat hlukem. Policie zasáhne, pokud by někdo podpisy vynucoval.

Slušně napsaná petice otevírá dveře; přidejte fakta a úřad se problematikou musí zabývat.

Vyhlášeno dne 29. března 1990, datum poslední novelizace 31. prosince 2023

Federální shromáždění Československé socialistické republiky se usneslo na tomto zákoně:

Úvodní ustanovení

§ 1

(1) Každý má právo sám nebo společně s jinými obracet se na státní orgány se žádostmi, návrhy a stížnostmi ve věcech veřejného nebo jiného společného zájmu, které patří do působnosti těchto orgánů (dále jen „petice“).

(2) Právnické osoby mohou toto právo vykonávat, je-li to v souladu s cíli jejich činnosti.

(3) Peticí se nesmí zasahovat do nezávislosti soudu.

(4) Petice nesmí vyzývat k porušování ústavy a zákonů, popírání nebo omezování osobních, politických nebo jiných práv občanů pro jejich národnost, pohlaví, rasu, původ, politické nebo jiné smýšlení, náboženské vyznání a sociální postavení, nebo k rozněcování nenávisti a nesnášenlivosti z těchto důvodů, anebo k násilí nebo hrubé neslušnosti.

§ 2

Ve výkonu petičního práva nesmí být nikomu bráněno. Výkon tohoto práva nesmí být nikomu na újmu.

§ 3

Petiční výbor

(1) K sestavení petice, opatření podpisů občanů pod ni, doručení petice státnímu orgánu a jednání s ním mohou občané vytvořit petiční výbor.

(2) Petiční výbor není právnickou osobou.

(3) Členové petičního výboru jsou povinni určit osobu starší 18 let, která je bude zastupovat ve styku se státními orgány.

§ 4

Shromažďování podpisů pod petici

(1) Občan nebo petiční výbor může každým způsobem, který neodporuje zákonu, vyzývat občany, aby petici svým podpisem podpořili. K podpisu pod petici občan uvede své jméno, příjmení a bydliště. Musí být umožněno, aby se s obsahem petice před podpisem řádně seznámil. K podpisu nesmí být žádným způsobem nucen.

(2) Pokud podpisové archy neobsahují text petice, musí být označeny tak, aby bylo zřejmé, jaká petice má být podpisy podpořena; dále na nich musí být uvedeno jméno, příjmení a bydliště toho, kdo petici sestavil, nebo jméno, příjmení a bydliště toho, kdo je oprávněn členy petičního výboru v této věci zastupovat.

(3) K účelu uvedenému v odstavci 1 mohou být petice a podpisové archy vystaveny též na místech přístupných veřejnosti. K tomu není třeba povolení státního orgánu, nesmí však dojít k omezení provozu motorových a jiných vozidel a k rušení veřejného pořádku.

(4) Shromažďováním podpisů na místě přístupném veřejnosti může být pověřena osoba, která dosáhla věku 16 let.

§ 5

Podání a vyřízení petice

(1) Petice musí být písemná a musí být pod ní uvedeno jméno, příjmení a bydliště toho, kdo ji podává; podává-li petici petiční výbor, uvedou se jména, příjmení a bydliště všech členů výboru a jméno, příjmení a bydliště toho, kdo je oprávněn členy výboru v této věci zastupovat.

(2) Státní orgán, jemuž je petice adresována, je povinen ji přijmout. Nepatří-li věc do jeho působnosti, petici do 5 dnů postoupí příslušnému státnímu orgánu a uvědomí o tom toho, kdo petici podal.

(3) Státní orgán, který petici přijal, je povinen její obsah posoudit a do 30 dnů písemně odpovědět tomu, kdo ji podal anebo tomu, kdo zastupuje členy petičního výboru. V odpovědi uvede stanovisko k obsahu petice a způsob jejího vyřízení.

§ 6

Vzešla-li petice ze shromáždění,[1]) platí pro ni ustanovení § 1, 2 a 5 tohoto zákona s tím, že musí být uvedeno, z jakého shromáždění vzešla a jak byla shromážděním schválena; petičním výborem se rozumí svolavatel shromáždění.

§ 6a

(1) Ministerstvo vnitra umožní k sestavení petice, opatření podpisů občanů pod ni a doručení petice státnímu orgánu využít nástroj pro sestavování elektronických petic (dále jen „nástroj“). Nástroj je přístupný prostřednictvím portálu veřejné správy.

(2) Podpis občana pod peticí se v nástroji nahrazuje prohlášením o podpoře petice potvrzeným občanem s využitím prostředku pro elektronickou identifikaci vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace alespoň na úrovni záruky značná.

(3) Údaje vedené v nástroji o petici a o počtu podpisů občanů pod peticí jsou veřejně přístupné.

(4) Ministerstvo vnitra umožní tomu, kdo petici v nástroji sestavil, obstarat si elektronický výpis ze zápisu o petici obsaženého v nástroji. Elektronický výpis obsahuje údaje o občanech, kteří petici svým podpisem podpořili, stanovené v ustanovení § 4 odst. 1 a údaje stanovené pro podpisové archy v ustanovení § 4 odst. 2.

(5) Zjistí-li Ministerstvo vnitra, že petice sestavená v nástroji odporuje ustanovení § 1 odst. 3 nebo 4, neumožní další využití nástroje k opatření podpisů občanů pod ni a doručení petice státnímu orgánu a vyrozumí o tom prostřednictvím nástroje toho, kdo petici v nástroji sestavil.

(6) Ministerstvo vnitra může přenést svou působnost podle odstavců 1 a 4 na jiný státní orgán nebo na státem zřízenou anebo založenou právnickou osobu.

Společná ustanovení

§ 7

Státní orgány upraví způsob přijímání, projednávání a vyřizování peticí jim adresovaných ve svých jednacích řádech nebo obdobných předpisech.

§ 8

Pokud se v tomto zákoně mluví o státních orgánech, rozumí se tím i právnické osoby, jimž byla působnost státního orgánu svěřena.

§ 9

Ustanovení jiných právních předpisů upravující řízení před státními orgány a přijímání a vyřizování stížností, oznámení a podnětů neplatí pro přijímání a vyřizování peticí podle tohoto zákona.

§ 10

Tento zákon nabývá účinnosti dnem vyhlášení.

Havel v. r.
Dubček v. r.
Čalfa v. r.

[1]) Zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím